

Kaikille yhdenvertaiset muistipalvelut – tänään ja huomenna.

Kulttuurinen Moninaisuus -Muistikeskus ry:n kannanotto: Suomessa jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja saavutettavaan terveydenhuoltoon. Kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvat ikääntyneet kohtaavat kuitenkin merkittäviä esteitä muistihoidon pääsyssä. Ilman erityistä huomiota nämä haasteet voivat johtaa siitä, että moni jää ilman tarvittavaa hoitoa ja tukea. On aika varmistaa, että jokainen ikääntynyt saa tarvitsemansa muistipalvelut riippumatta kielestä tai kulttuuritaustasta.

Kolme keskeistä haastetta

- 1 Kielelliset haasteet**
Kaikki eivät puhu suomea tai englantia riittävästi. Tämä vaikeuttaa muistisairauden diagnoosin saamista ja hoidon ymmärtämistä. Ilman monikielistä tietoa ja tulkkipalveluja moni jää ilman tarvitsemaansa hoitoa.
- 2 Kulttuuriset esteet**
Muistisairaudet nähdään eri yhteisöissä eri tavoin. Stigmat ja väärinymmärrykset voivat estää hoitoon hakeutumisen. Lisäksi yksinäisyys ja yhteisön tuen puute vaikeuttavat tilannetta.
- 3 Hoitojärjestelmän ongelmat**
Suomen sote-palveluissa ei ole riittävästi monikielistä henkilökuntaa eikä kulttuurisesti sensitiivisiä palveluja, mikä vaikeuttaa kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvien ikääntyneiden pääsyä muistihoidon.

Yhdessä kohti saavutettavia muistipalveluja

- ✓ On tarvetta lisätä monikielisiä ja sensitiivistä työtettä osaavia hoitajia.
- ✓ On tarvetta tarjota lisätietoa muistisairauksista monilla kielillä.
- ✓ On rakennettava yhteisöpohjaisia tukipalveluja.
- ✓ On kehitettävä selkeät linjaukset hoidon saavutettavuudesta.

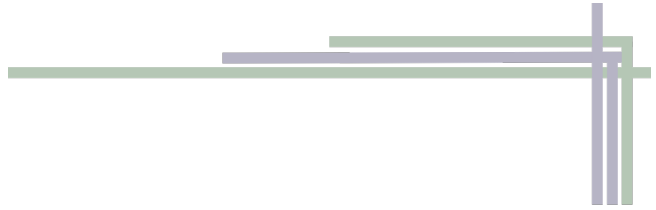
On aika toimia, emme voi odottaa!

Jokaisella muistisairaalla on oikeus tulla ymmärretyksi ja saada hoitoa. Nyt tarvitaan konkreettisia tekoja – ei pelkkiä puheita.

Kulttuurinen Moninaisuus -Muistikeskus ry • info@mukes.fi •
+358 400 250 404 • www.mukes.fi

MUKESin
suosituksiin ja
lähteeseen
voit tutustua
skannaamalla
tämän QR-
koodin.

Yhdessä kohti saavutettavia muistipalveluja

Kannanotto 6.5.2025: Kulttuurinen Moninaisuus -Muistikeskus ry:n suositukset

1. Monikielistä ja sensitiivistä työotetta omaavien hoitajien tarve

Terveystieteidenhuollossa ja hoivapalveluissa tarvitaan yhä enemmän monikielisiä hoitajia, jotka osaavat kohdata asiakkaat yksilöllisesti ja sensitiivisesti. Tämä tarkoittaa työntekijöitä, jotka voivat kommunikoida eri kielillä ja ymmärtävät asiakkaiden taustoista johtuvia erityispiirteitä. Tarpeen kasvu korostuu erityisesti moninaisissa yhteisöissä, joissa asiakkailla on erilaisia taustoja ja äidinkieliä.

Monikielisyyden tärkeys:

- Asiakkaat voivat keskustella hoitajien kanssa omalla kielellään, mikä helpottaa ymmärrystä ja vähentää väärinkäsityksiä.
- Kun asiakkaat saavat tietoa hoidosta omalla kielellään, heidän on helpompi ymmärtää hoito-ohjeet ja osallistua päätöksentekoon.

Sensitiivisyyden tärkeys:

- Hoitajat huomioivat asiakkaiden henkilökohtaiset arvot, uskomukset, toiveet ja hoitokäytännöt.
- Sensitiivinen lähestymistapa vähentää mahdollisia jännitteitä ja lisää asiakkaiden kokemaa arvostusta ja luottamusta hoitoon.

2. Tarve tarjota lisätietoa muistisairauksista monilla kielillä

Muistisairauksista ja niiden hoidosta sekä varhaisesta tunnistamisesta tulisi tarjota materiaalia useilla eri kielillä, jotta tieto olisi saavutettavissa ja ymmärrettävissä mahdollisimman monelle. Tämä on erityisen tärkeää moninaisissa yhteisöissä, joissa asuu eri kieliä puhuvia ihmisiä.

- Monikieliset materiaalit varmistavat, että myös ne henkilöt, jotka eivät puhu valtakieltä sujuvasti, saavat ymmärrettävää ja oikea-aikaista tietoa muistisairauksista, muistipalveluista ja muistisairauden hoitopolusta.
- Eri kielillä tarjottu tieto huomioi myös eri taustoista tulevat näkökulmat ja uskomukset muistisairauksista, mikä voi lisätä tiedon vastaanottamista ja luottamusta hoitopalveluihin.
- Kun tieto muistisairauksien oireista ja hoidosta on helposti saatavilla eri kielillä, yhä useampi voi tunnistaa sairauden ajoissa ja hakea tarvittavaa tukea.
- Monikielinen lähestymistapa varmistaa, että kaikki, kielitaidosta riippumatta, saavat mahdollisuuden ymmärtää muistisairauksiin liittyvää tietoa ja hyödyntää palveluja.

3. Yhteisöpohjaisten tukipalvelujen rakentaminen

Yhteisöpohjaiset tukipalvelut perustuvat yhteisöjen tarpeisiin ja aktiiviseen osallistumiseen. Tämä vahvistaa yhteisön jäsenten roolia palveluiden suunnittelussa, toteutuksessa ja ylläpitämisessä.

- Yhteisön jäsenten ääni ja panos otetaan huomioon palveluiden kehittämisessä.
- Palvelut järjestetään ihmisten arjen lähellä, kuten kaupunginosissa, kylissä ja paikallisissa yhteisöissä.
- Palvelut sovelletaan vastaamaan moninaisen yhteisön erityistarpeita.
- Hyödynnetään yhteisön jäsenten keskinäistä apua, tiedon jakamista ja kokemusten vaihtoa.

4. Selkeät linjaukset hoidon saavutettavuudesta

Hoidon saavutettavuuden parantaminen edellyttää terveydenhuollossa ja hoivapalveluissa selkeitä ja yhtenäisiä linjauksia siitä, miten palvelut voidaan taata kaikille tasapuolisesti. Tämä varmistaa, että jokaisella on oikeus saada tarvitsemansa hoito riippumatta iästä, sukupuolesta, kielitaidosta, taloudellisesta asemasta, asuinpaikasta tai fyysisistä rajoitteista.

- Soveltuvia hoitopalveluja on tarjottava myös syrjäseuduille ja alueille, joissa niiden saatavuus on heikompaa.
- Hoidon kustannusten on pysyttävä kohtuullisina, ja tukea on tarjottava myös taloudellisissa vaikeuksissa oleville.
- Monikieliset palvelut ja tulkkauspalvelut varmistavat, että kielimuuri ei estä hoidon saamista.
- Turvallisemman tilan kehittämiseksi tilojen on oltava avoimia, esteettömiä ja helposti saavutettavia.
- Hoitoa on tarjottava ilman syrjintää, ja palveluiden on huomioitava yksilöiden erilaiset taustat sekä vähemmistöryhmien erityistarpeet.

Kulttuurinen Moninaisuus -Muistikeskus ry:n kannanotto perustuu Suomessa tehtyyn tutkimustietoon

Kannanoton päälähteenä toimii artikkeli väitöskirjatutkijan Alex Bergin "Barriers to Accessing Care and Support Services for Older Immigrants and Immigrants with Dementia in Finland: Perspectives of Professional Social and Health Care Providers" (2025) artikkeli, saatavilla osoitteessa:

https://mukes.fi/kcfinder/upload/files/Alex_Berg_artikkeli2025.pdf